

5. SINIF FEN BİLİMLERİ DERSİ

1. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI SENARYOLARINA YÖNELİK SORU ÖRNEKLERİ

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce eğitim kurumu sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolarda yer alan öğrenme çıktılarında bazılarını yönelik soru örnekleri hazırlanmıştır.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, eğitim kurumu sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

1. dönem konu soru dağılım tablolarına ulaşmak için karekodu okutunuz.

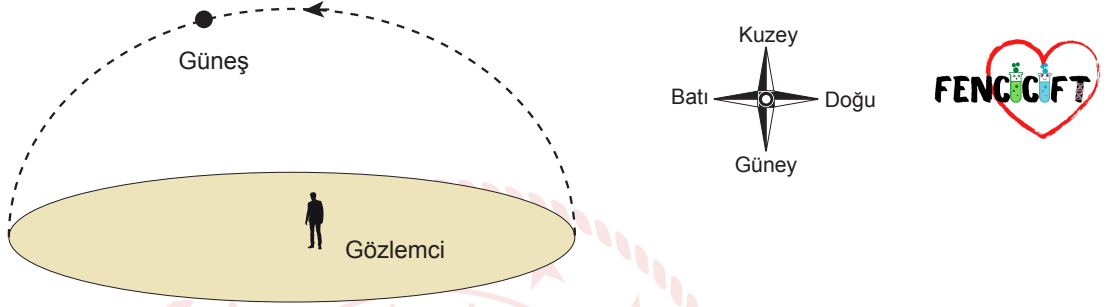

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

Not: Soru örneklerine ait öğrenme çıktıları, öğretmenlerimizin öğrenme çıktısı ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu öğrenme çıktılarına sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

Öğrenme Çıktısı: FB.5.1.1.1. Güneş'in yapısı ve dönme hareketi ile ilgili bilgileri toplayabilme

1. Bir gözlemcinin gün içerisinde yaptığı gözlem sonucunda Güneş'in gökyüzünde izlediği yol şeklindeki gibidir.

Yapılan gözlem ile ilgili öğrencilerin yorumları aşağıda verilmiştir.

Güneş gökyüzünde doğudan batıya doğru hareket eder.

Güneş gökyüzünde hareket etmemesine rağmen hareket ediyor gibi görünür.

Güneş saat yönünün tersinde hareket eder.

1. öğrenci

2. öğrenci

3. öğrenci

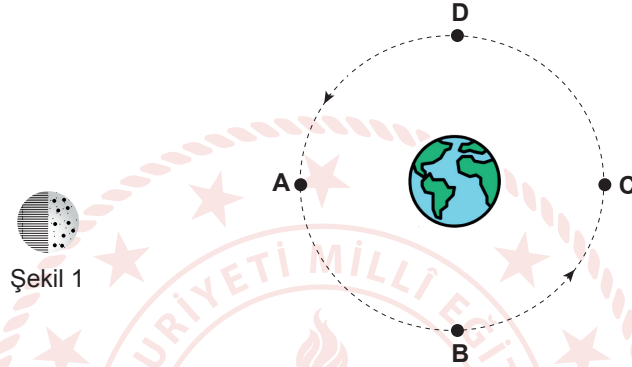
Bu gözlem, öğrencilerden hangisinin yaptığı yorumu destekler? Nedenini açıklayınız.

2. öğrencinin yorumunu destekler çünkü; Dünya'nın kendi eksenini etrafında dönmesinden dolayı Güneş gökyüzünde batıya hareket eder gibi görülür.

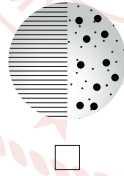
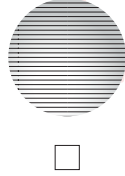
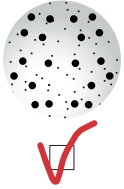
Öğrenme Çıktısı: FB.5.1.2.1. Ay'ın özellikleri, dönme ve dolanma hareketleri ile ilgili bilimsel çıkarım yapabilme

2. Dünya ve Ay'ın hareketleri ile ilgili bir etkinlikte Dünya'yı temsil etmesi için bir Dünya modeli, Ay'ı temsil etmesi için pinpon topu kullanılmıştır. Ay'ı temsil eden pinpon topunun Şekil 1'deki gibi bir yüzeyi noktalar ile diğer yüzeyi ise çizgiler ile işaretlenmiştir.

Pinpon topu A konumunda iken Dünya'dan bakıldığında sadece noktalı yüzü görülmektedir.

Buna göre pinpon topu D konumuna getirildiğinde aşağıdakilerden hangisi gibi görüldüğünü işaretleyiniz? Yaptığınız işaretleme nedenini açıklayınız.

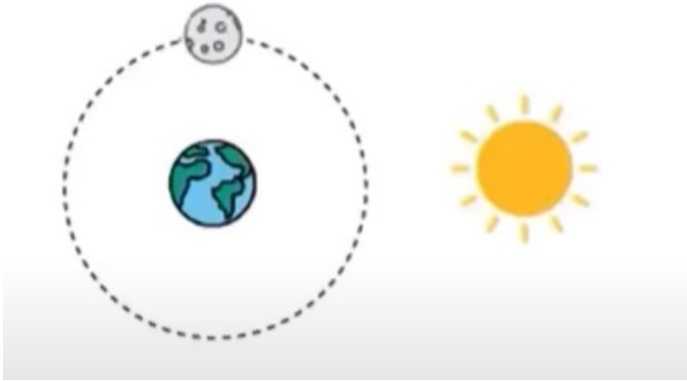
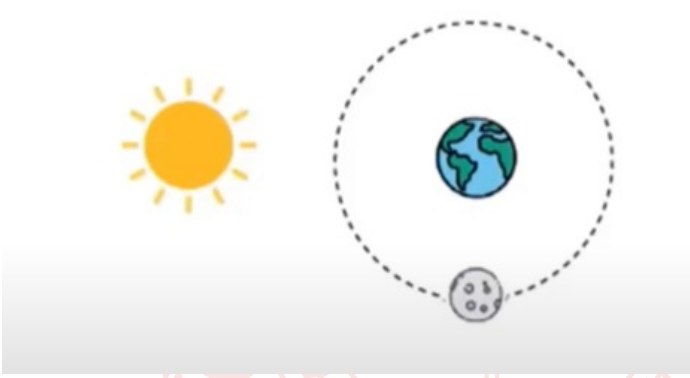
Ayın dünyadan görünen kısmi de i mez yine noktalı yüzünü görürüz. Çünkü Ay'ın kendi etrafında dönme süresi ile Dünya'nın etrafında dolanma süresi aynı oldu u için Dünya'dan bakıldı ında Ay'ın hep aynı yüzeyi görülür.

Öğrenme Çıktısı: FB.5.1.2.2. Ay'ın evrelerini temsil eden bilimsel model oluşturabilme

3. Ay'ın ilk dördün evresinde Güneş, Dünya ve Ay'ın konumlarını gösteren bir model çiziniz.

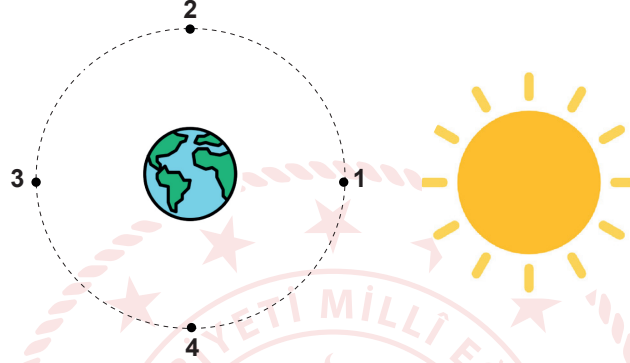
Bu soru için farklı modeller oluşturulabilir.
Örneğin:

Öğrenme Çıktısı: FB.5.1.2.2. Ay'ın evrelerini temsil eden bilimsel model oluşturabilme

4. Ay'ın Dünya yörüngesinde bulunacağı konumlar model üzerinde numaralanarak verilmiştir.

Bu modele göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

a. Ay 3 numaralı konumdayken bulunduğu evrenin adını yazarak şeklini çiziniz.

DOLUNAY

b. Ay, hangi konumlar arasında Türk bayrağındaki şekliyle görülür?

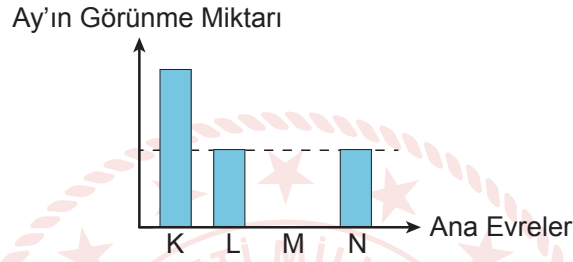
4-1 numaralı konum arasında

c. 6 Nisan'da Ay 2 numaralı konumda olduğuna göre 27 Nisan'da Ay'ın hangi evrede olacağını yazarak şeklini çiziniz.

Ay 27 Nisan da 1 numaralı konumda teniyay evresinde

Öğrenme Çıktısı: FB.5.1.2.2. Ay'ın evrelerini temsil eden bilimsel model oluşturabilme

5. Bir öğrenci Ay'ın ana evrelerini sırasıyla gözlemleyerek bu evrelerde Ay'ın Dünya'dan görünme miktarları ile ilgili aşağıdaki grafiği çizmiştir.

Buna göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

- a. Grafikte verilen K, L, M ve N evrelerinin adlarını yazarak şekillerini çiziniz.

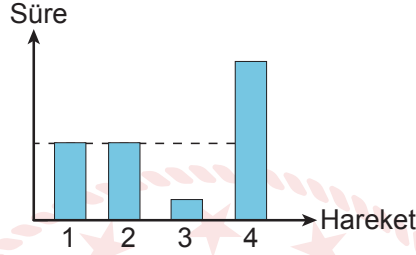
- b. L evresinin gözlemlendiği tarih 13 Temmuz olduğuna göre N evresinin gözlemlendiği tarihi yazarak nedenini açıklayınız.

Ay'ın ana evreleri birer haftalık periyotlar ile gözlemlenebildiği için L evresinden iki evre sonra olan N evresi 2 hafta sonra yani 27 Temmuz tarihinde gözlemlenmiştir.

Öğrenme Çıktısı: FB.5.1.3.1. Güneş, Dünya ve Ay'ın birbirlerine göre hareketlerini ve hacimsel büyüklüklerini temsil eden bilimsel model oluşturabilme

6. Dünya ve Ay'ın yaptığı hareketlerin bir tam turuna ait sürelerini gösteren grafik aşağıda verilmiştir.

Buna göre 1, 2, 3 ve 4 ile gösterilen hareketler Dünya ve Ay'dan hangisine aittir? Nedenini açıklayınız.

1. hareket ve 2. hareketin süreleri birbiri ile aynı oldu u için bu hareketlerden biri Ay'ın dönme di eri ise Ay'ın Dünya etrafında dolanma hareketleridir. Bu do rultuda:
 1. hareket: Ay'ın kendi etrafında dönme hareketi ise 2. hareket Ay'ın Dünya etrafında dolanma hareketidir.
 3. hareket en kısa süren hareket oldu u için Dünya'nın kendi etrafında dönme hareketidir.
 4. hareket en uzun süren hareket oldu u için Dünya'nın Güne etrafında dolanma hareketi ya da Ay'ın Dünya ile birlikte Güne etrafında dolanma hareketidir.